

De verloren zoon

1.	Inleiding	2
2.	De gelijkenis van de onrechtvaardige rentmeester	3
	Rentmeesterschap	3
	Het Nieuwe Verbond ter vervanging van het Oude Verbond	6
	Vrienden onder de heidenen	8
	Wet en genade sluiten elkaar uit	9
3.	De gelijkenis van de verloren zoon	11
	Twee zonen	13
	De twee huizen van Israël	14
	Het eerstgeboorterecht	16
	De verloren zoon komt tot zichzelf	18
	Een klein uitstapje: megalithische bouwwerken	20
	Degenen die verre zijn	21
	Het kleed, de ring, de schoenen en het kalf	24
	De jongste zoon wordt levend	26
	De oudste zoon wordt jaloers	26

1. Inleiding

* Tenzij anders vermeld, komen de aangehaalde Bijbelteksten uit de Statenvertaling.

In Lukas 15 staan drie gelijkenissen: het verloren schaap, de verloren penning en de verloren zoon. Deze gelijkenissen houden verband met elkaar. Ze gaan alledrie over het beginsel dat er blijdschap is in de hemel over een zondaar die zich bekeert. Dat staat meteen aan het eind van de eerste gelijkenis, die gaat over het verloren schaap:

Lukas 15 : 7*

- 7 Ik zeg ulieden, dat er alzo blijdschap zal zijn in den hemel over een zondaar, die zich bekeert, *meer* dan over negen en negentig rechtvaardigen, die de bekering niet van node hebben.

De tweede gelijkenis is die van de verloren penning. Aan het eind van die gelijkenis staat er weer:

Lukas 15 : 10

- 10 Alzo, zeg Ik ulieden, is er blijdschap voor de engelen Gods over een zondaar, die zich bekeert.

De derde gelijkenis eindigt echter anders.

Lukas 15 : 31, 32

- 31 En hij zeide tot hem: Kind, gij zijt altijd bij mij, en al het mijne is uwe.
- 32 Men behoorde dan vrolijk en blijde te zijn; want deze uw broeder was dood, en is weder levend geworden; en hij was verloren, en is gevonden.

Men behoorde "vrolijk en blij" te zijn. Dat wordt niet gezegd tegen degenen die luisterden naar deze gelijkenis - als een conclusie - zoals bij de andere gelijkenissen. Hier in vers 32 maakt het "vrolijk en blij zijn" onderdeel uit van de gelijkenis. We missen aan het eind van deze gelijkenis de herhaling van het voorgaande en de praktische toepassing naar het publiek. In plaats daarvan komt hoofdstuk 16 met de gelijkenis van de onrechtvaardige rentmeester. Voor het goed begrijpen van de gelijkenis van de verloren zoon zullen we daarom eerst de gelijkenis van de onrechtvaardige rentmeester doorlopen.

2. De gelijkenis van de onrechtvaardige rentmeester

Lukas 16 : 1-3

- 1 En Hij zeide ook tot Zijn discipelen: Er was een zeker rijk mens, welke een rentmeester had; en deze werd bij hem verklaagd, als die zijn goederen doorbracht.
- 2 En hij riep hem, en zeide tot hem: Hoe hoor ik dit van u? Geef rekenschap van uw rentmeesterschap; want gij zult niet meer kunnen rentmeester zijn.
- 3 En de rentmeester zeide bij zichzelf: Wat zal ik doen, dewijl mijn heer dit rentmeesterschap van mij neemt? Graven kan ik niet; te bedelen schaam ik mij.

Deze gelijkenis begint met: "En Hij zeide ook tot Zijn discipelen [...]". Het woord "ook" impliceert dat wat volgt bij het voorgaande hoort. De gelijkenis van de onrechtvaardige rentmeester heeft te maken met de gelijkenissen in Lukas 15.

Rentmeesterschap

In de eerste drie verzen valt op hoe vaak de woorden "rentmeester", "rentmeesterschap" en "rentmeester zijn" gebruikt worden. Het Griekse woord "oikonomos" kan vertaald worden

met "rentmeester", "econoom" of letterlijk met "huishouder". In Nederland wordt het woord "rentmeester" gebruikt voor degene die verantwoordelijk is voor de hele huishouding. Zo is de baron van kasteel Haarzuilens slechts één maand per jaar in het kasteel. De rest van het jaar wordt het beheerd door de rentmeester; hij beheert de huishouding. Het woord "oikonomia" komt voor in vers 2, waar het vertaald is met "rentmeesterschap", in gewoon Nederlands: "economie". Dan is er nog het werkwoord "oikonomeo", aan het eind van vers 2, vertaald met "rentmeester zijn" oftewel "rentmeesteren".

In deze gelijkenis wordt de rentmeester aangeklaagd, omdat hij "de goederen van zijn heer doorbracht", dat wil zeggen dat hij de goederen te gul uitdeelde. Vervolgens vraagt de rentmeester zich af wat hij moet gaan doen als hij geen rentmeester meer is; graven kan hij niet en hij schaamt zich ervoor om te bedelen.

Lukas 16 : 4

- 4 Ik weet, wat ik doen zal, opdat, wanneer ik van het rentmeesterschap afgezet zal wezen, zij mij in hun huizen ontvangen.

De rentmeester had het rentmeesterschap verspeeld; hij verloor zijn functie. Er zat alleen nog een opzegtermijn op, de boeken moesten nog gesloten worden en dat nam enige tijd in beslag. Van die tijd maakte hij gebruik. Hij ging zich vrienden maken door de verschillende debiteuren korting te geven:

Lukas 16 : 5-7

- 5 En hij riep tot zich een ieder van de schuldenaars zijns heeren, en zeide tot den eersten: Hoeveel zijt gij mijn heer schuldig?
- 6 En hij zeide: Honderd vaten olie. En hij zeide tot hem: Neem uw handschrift, en nederzittende, schrijf haastelijk vijftig.
- 7 Daarna zeide hij tot een anderen: En gij, hoeveel zijt gij schuldig? En hij zeide:

Honderd mudden tarwe. En hij zeide tot hem: Neem uw handschrift, en schrijf tachtig.

Men noemt dit meestal "onrechtvaardig" van de rentmeester. Ten onrechte, want als rentmeester had hij het recht dit te doen. Hij beheerde de handel immers. Dat hij "onrechtvaardig" genoemd wordt, is vanwege wat hij daarvoor al had gedaan, namelijk dat hij de goederen van zijn heer te vrijgevig en genadig had uitgedeeld. Op het moment dat gezegd wordt dat hij het rentmeesterschap zal verliezen, gaat hij vrienden maken. Daarvoor wordt hij zelfs door zijn heer geprezen.

Lukas 16:8

- 8 En de heer prees den onrechtvaardigen rentmeester, omdat hij voorzichtiglijk gedaan had; want de kinderen dezer wereld zijn voorzichtiger, dan de kinderen des lichts, in hun geslacht.

Met "voorzichtiglijk" wordt "vooruitziend", "met vooruitziende blik" of "verstandig" bedoeld. Om dit te kunnen begrijpen, is het van belang van bedelingen gehoord te hebben. **zie zijlijn 1** Eén van die bedelingen was de "bedeling van de wet", die begon toen de wet werd gegeven aan Israël. De wetten waren de huisregels voor de huishouding. Israël, en zeker de leidslieden van Israël, werden als volk geacht de rentmeester te zijn van deze huishouding der wet. Het Hebreeuwse woord voor huishouding is "memshala", ook wel vertaald met "heerschappij". Het gaat over de heerschappij van de wet, de huishouding die door de wet beheerst wordt. In Efeze 3 wordt over een andere huishouding gesproken, namelijk over de "bedeling van de genade Gods".

Efeze 3:2

- 2 Indien gij maar gehoord hebt van de bedeling der genade Gods, die mij gegeven is aan u;

De Bijbel verdeelt de heilsgeschiedenis vanaf de schepping van Adam tot aan de "nieuwe hemel en de nieuwe aarde" van Openbaring 21 : 1 in zeven perioden die niet allemaal even lang duren. Deze perioden worden meestal "bedelingen" genoemd. In elke bedeling wordt een bepaald aspect belicht van Gods handelen met betrekking tot hen die in die bepaalde bedeling leven. In elke bedeling wordt dus de situatie ten opzichte van God gewijzigd en geeft God andere regels aan de "rentmeester".

Voor het woord "bedeling" in Efeze staat in de Griekse grondtekst hetzelfde woord "oikonomía" dat in Lukas 16 vertaald is met "rentmeesterschap". In de gelijkenis van de onrechtvaardige rentmeester wordt gesproken over het rentmeesterschap van Israël onder de wet. Daar kwam niets van terecht en daarom zou het Joodse volk ontslagen worden uit het ambt van rentmeester, van het rentmeesterschap der wet. Daarom zou het volk er verstandig aan doen om zich vrienden te maken bij de heidenen en die wet bovendien niet al te zwaar op te leggen, omdat de wet zijn beste tijd heeft gehad. Het Joodse volk zou niet langer kunnen rentmeesteren, omdat de Heer hun dit rentmeesterschap zou afnemen. Dit staat ook in Hebreëen 8, waar uitgebreid geciteerd wordt uit Jeremia 31.

Het Nieuwe Verbond ter vervanging van het Oude Verbond

In Jeremia 31 wordt aangekondigd dat de Heer met Israël een Nieuw Verbond zou sluiten. Het Nieuwe Verbond is ter vervanging van het Oude Verbond, dat God met hen gemaakt had toen Hij hun hand had aangegrepen om hun uit Egypte uit te leiden. (Jeremia 31 : 32) De huishouding/heerschappij/bedeling en het rentmeesterschap van de wet zal worden beëindigd. In plaats daarvan zou de Heer met Israël en met Juda een Nieuw Verbond, een ander rentmeesterschap sluiten. De schrijver van de Hebreënbrief haalt in Hebreëen 8 de dan inmiddels 600 jaar oude woorden van Jeremia over het Nieuwe Verbond aan. Hij zegt dat wanneer er gesproken wordt over een Nieuw Verbond, het oude oud is en nabij de verdwijning.

Hebreëen 8 : 13

13 Als Hij zegt: Een nieuw *verbond*, zo heeft Hij het eerste oud gemaakt; dat nu oud gemaakt is en verouderd, is nabij de verdwijning.

Het heeft dus niet zoveel zin om nog aandacht aan het Oude Verbond te besteden, want het verdwijnt toch. Het ironische is dat pas sinds de Heer gezegd heeft dat Hij een Nieuw Verbond zal sluiten ter vervanging van het oude, het Joodse deel van Israël (de twee stammen) de wet

redelijk serieus is gaan nemen en er min of meer naar is gaan leven. Het Judaïsme, de Joodse religie is niet ouder dan de Babylonische ballingschap. De uitspraken in Jeremia zijn gedaan aan het begin van deze ballingschap. Toen de Heer zei dat het Joodse volk de wet niet meer hoefde te houden en dat er een Nieuw Verbond zou komen, zei het Joodse volk: "Nu gaan we ons aan de wet houden". Ze wilden het Oude Verbond weer oprichten en leven er zelfs tegenwoordig nog onder.

Een oud lied zegt: "Ik wens te zijn als Jezus, zo vriendelijk en zo goed, Zijn Woord was altijd vriendelijk, Zijn stem was altijd zoet". De stem van de Here Jezus was echter niet altijd zoet en Hij was niet altijd vriendelijk. Hij was niet vriendelijk tegen religieuzen. Hoe orthodoxer mensen waren, hoe meer Hij ze uitschold. Het woord "Farizeeër", dat "huichelaar" betekent, is een scheldwoord geworden in onze taal. In de dagen van de Here Jezus was Farizeeër nog geen scheldwoord. Paulus beroept zich er later op dat hij een Farizeeër was en zodoende naar de mens heel wat mee had. Hij was een zoon van een Farizeeër en dus in aanzien. Maar de Heer schold op Farizeeërs, evenals Johannes de Doper. Beiden spraken hen aan met: "Gij adderengebroed", wat zeer grof was. (zie Matthéüs 3 : 7; 12 : 34; 23 : 33; Lukas 3 : 7) De Here Jezus en Johannes deden dat omdat de Farizeeën een wet predikten waaraan zij zichzelf niet hielden. Ze hadden ook het recht niet om de wet te verkondigen. Bovendien kán niemand zich aan de wet houden. Als je dat toch van mensen eist, dan vraag je het onmogelijke. Dat wordt later ook in het Nieuwe Testament gepredikt. In 1 Timotheüs 1 schrijft Paulus dat er mensen zijn die leraren der wet willen zijn, maar niet begrijpen waar zij het over hebben.

1 Timotheüs 1:7

- 7 Willende leraars der wet zijn, niet verstaande, noch wat zij zeggen, noch wat zij bevestigen.

Wij zijn inmiddels verlost van de wet, van de vloek van de wet en van het juk dat wij noch onze ouders hebben kunnen dragen. (Galaten 3 : 13; Handelingen 15 : 10) Daarmee zijn wij verlost van de dienstbaarheid van de verderfenis. (Romeinen 8 : 21)

In de gelijkenis van de onrechtvaardige rentmeester komt tot uitdrukking dat het rentmeesterschap van de wet vergeten moet worden. Het Joodse volk onder leiding van de Farizeeën werd geacht verstandig te zijn. Zij leefden in de dagen waarin allang tot hen gezegd was dat zij rekenschap moesten geven, omdat het rentmeesterschap van hen zou worden weggenomen. Hen wordt aangeraden zich vrienden te maken onder de heidenen.

Vrienden onder de heidenen

Lukas 16:9

- 9 En Ik zeg ulieden: Maakt uzelfen vrienden uit den onrechtvaardigen Mammon, opdat, wanneer u ontbreken zal, zij u mogen ontvangen in de eeuwige tabernakelen.

Het Joodse volk zou ontslagen worden uit het ambt; uit het opziensambt. **zie zijlijn 2** Juda zou als volk, als rentmeester van de wet ontslagen worden. Daardoor zouden ze gelijk gesteld worden aan de heidenen; vandaar dat ze zich maar beter vrienden konden maken onder de heidenen.

In Handelingen vinden we diezelfde gedachtengang terug. Met name in hoofdstuk 15 wordt vastgesteld dat de bevoorrechte positie van het Joodse volk niet meer bestaat. Met grote nadruk wordt gezegd dat een heiden niet tot behoudenis komt via de Joodse wet, maar andersom: Joden worden behouden op dezelfde wijze als de heidenen, namelijk door genade. Het wordt de Here Jezus verweten dat Hij de wet overtrad. Zo werkte Hij op de sabbat en gas Hij mensen. Bovendien ging Hij om met hoeren en tollenaars en voor zover Zijn stem vriendelijk was, was dat in hun richting. Niet om wat zij waren, maar wel om hun geloof. Hoeren en tollenaars kunnen namelijk gelovigen zijn, want wat een mens doet en wat een mens gelooft, zijn twee verschillende dingen. **zie zijlijn 3**

Zijlijn**2**

De term "ambt" uit Psalm 109 : 8 wordt in Handelingen 1 toegepast op Judas, maar in Psalm 109 zelf op Juda. Judas is namelijk een beeld van het Joodse volk. De profetieën die spreken over Judas spreken feitelijk over Juda. Wat er met Judas gebeurde, is ook met het Joodse volk gebeurd. Men heeft de Messias verraden en heeft daardoor zelf ook het leven verloren.

Zijlijn**3**

Een zondaar kan van het ene op het andere moment tot geloof komen. "Tot geloof komen" wil zeggen dat men besluit te vertrouwen op het Woord van God. Dat kan van de ene op de andere dag. Zo lezen wij bijvoorbeeld in Handelingen 2 dat er met Pinksteren 3000 mensen tegelijk tot geloof kwamen.

Wet en genade sluiten elkaar uit

2 Korinthe 3 : 5-8

- 5 Niet dat wij van onszelven bekwaam zijn iets te denken, als uit onszelven; maar onze bekwaamheid is uit God;
- 6 Die ons ook bekwaam gemaakt heeft, *om te zijn* dienaars des Nieuwen Testaments, niet der letter, maar des Geestes; want de letter doodt, maar de Geest maakt levend.
- 7 En indien de bediening des doods in letteren *bestaande*, en in stenen ingedrukt, in heerlijkheid is geweest, alzo dat de kinderen Israëls het aangezicht van Mozes niet konden sterk aanzien, om de heerlijkheid zijns aangezichts, die te niet gedaan zou worden,
- 8 Hoe zal niet veel meer de bediening des Geestes in heerlijkheid zijn?

Als gelovigen zijn wij in de vrijheid geplaatst, opdat wij geen dienaren meer zouden zijn van het Oude Verbond van de wet, van de letter, in stenen gegraveerd, maar van het Nieuwe Testament, van het Nieuwe Verbond van de Geest. Het Oude en het Nieuwe Verbond zijn twee dingen die elkaar niet verdragen. Dat wordt de Joden ook voorgehouden. Het probleem van het Jodendom is dat men hardnekkig probeert vast te houden aan wat men als specifiek Joods beschouwt, maar wat voor God geen enkele waarde heeft. Men is niet bereid dat los te laten, wat men wel zou moeten doen. Ook Paulus heeft dat gedaan:

Filippenzen 3 : 5-8

- 5 Besneden ten achtsten dage, uit het geslacht van Israël, van den stam van Benjamin, een Hebreer uit de Hebreëren, naar de wet een Farizeer;
- 6 Naar den ijver een vervolger der Gemeente; naar de rechtvaardigheid, die in de wet is, zijnde onberispelijk.

- 7 Maar hetgeen mij gewin was, dat heb ik om Christus' wil schade geacht.
- 8 Ja, gewisselijk, ik acht ook alle dingen schade te zijn, om de uitnemendheid der kennis van Christus Jezus, mijn Heere; om Wiens wil ik al die dingen schade gerekend heb, en acht die drek te zijn, opdat ik Christus moge gewinnen.

Paulus noemt allerlei zaken waarop hij zich had kunnen beroemen in de tijd dat het Oude Verbond van de wet nog gold: hij was uit het geslacht van Israël, de stam van Benjamin, naar de wet een Farizeeër, naar de rechtvaardigheid die uit de wet is onberispelijk. Hij heeft dit alles om Christus' wil schade en drek geacht, opdat hij Christus zou gewinnen en Hem en de kracht van Zijn opstanding zou kennen. Het betekent voor God helemaal niets om zo'n indrukwekkend "cv" te hebben en voor ons moet het ook niets betekenen.

Lukas 16 : 13

- 13 Geen huisknecht kan twee heren dienen; want of hij zal den enen haten, en den anderen liefhebben, of hij zal den enen aanhangen, en den anderen verachten; gij kunt God niet dienen en den Mammon.

Geen huisknecht kan twee heren dienen: het is óf de wet, óf de genade. Als de wet niet werkt, dan kan die beter losgelaten worden en gekozen worden voor die andere heer, die van de genade. Men kan niet tegelijk leven onder het Oude en het Nieuwe Verbond. **zie zijlijn 4**

Lukas 16 : 14

- 14 En al deze dingen hoorden ook de Farizeen, die geldgierig waren, en zij beschimpten Hem.

De Farizeeën hadden blij moeten zijn als mensen tot geloof kwamen. Zij hadden blij moe-

De "Mammon" is de god van de heidenen. In de context van deze gelijkenis is de Mammon de God van de onrechtvaardigen, die niet onder de wet leven, maar onder de genade, onder het Nieuwe Verbond. De Mammon is een beeld van het Nieuwe Verbond en het God dienen door de wet te houden is een beeld van het Oude Verbond. Die twee heren, God en de Mammon, zijn dus respectievelijk het Oude en het Nieuwe Verbond.

ten zijn met de heidenen, hoeren en tollenaars die de Heer volgden, maar zij volgden Hem zelf niet en dus waren ze ook niet blij met die anderen. Waar mensen tot geloof komen in de Here Jezus Christus en door Hem gezegend en als vrienden behandeld worden, zijn het vooral de religieuze Joden, met voorop de Farizeeën en daarna de Sadduceeën, die het de Heer kwalijk nemen. Tegen dit decor wordt de gelijkenis van de verloren zoon verteld.

3. De gelijkenis van de verloren zoon

De gelijkenis van de verloren zoon wordt vaak in evangelisatietoespraken aangehaald. Ook kent iedereen de wandplaten wel waarop afgebeeld wordt hoe de zoon terugkeert naar de vader die hem opwacht. Meestal gaat het dan over één verloren zoon, die een uitbeelding is van een willekeurig mens: van u en mij. Bij de toepassing in de evangelisatie gaat het over een man die onder erbarmelijke omstandigheden tussen de zwijnen zit. Dat is een mooi beeld van de mens zonder God: verdwaald, eigenzinnig, de eigen weg gaand, aan lager wal geraakt. Het is met ons van kwaad tot erger gegaan.

Maar zo begint het verhaal niet. Het verhaal begint met een man die twee zonen had. En daar ontstaat een eerste probleem wanneer je de gelijkenis zoals hierboven wilt interpreteren. Want de natuurlijke mens wordt niet vanaf het begin beschouwd als zoon en dus erfgenaam van God. Wij worden niet geboren als zonen van God die vervolgens afdwalen. Er staat van de mens dat hij niet deugt en in zonde is ontvangen:

Romeinen 3 : 11-13

- 11 Er is niemand, die verstandig is, er is niemand, die God zoekt.
- 12 Allen zijn zij afgeweken, te zamen zijn zij onnut geworden; er is niemand, die goed doet, er is ook niet tot een toe.
- 13 Hun keel is een geopend graf; met hun tongen plegen zij bedrog; slangen venijn is onder hun lippen.

In die situatie wordt een mens geboren. Als hij tot geloof komt, keert hij dus niet terug tot de Heer, maar gaat hij voor het eerst naar Hem toe.

In onze dagen is het zeker zo dat we naar God toe kunnen komen. Wij mogen tot Hem gaan als wij Hem willen dienen. Wij mogen ons beschikbaar stellen en Hij zal ons bekwaam maken om Hem te kunnen dienen. Hij zegt er bij dat wij geen dienstknechten zullen worden, maar dat Hij ons tot zonen wil stellen. Dat lezen we later ook in Romeinen, Galaten, Efeze en Hebreëën, waar immers staat dat we kinderen Gods zijn en dus geroepen zijn tot zoonstelling. **zie zijlijn 5** Petrus gebruikt niet de term "zoonstelling", maar zegt wel dat God ons heeft wedergeboren tot een erfenis die voor ons in de hemel bewaard wordt. (1 Petrus 1 : 3-5) Dat betekent wel degelijk zoonstelling. Wij zouden opgroeien tot mannelijke rijpheid, tot zoon-schap. (Efeze 4 : 13) De Gemeente wordt voorgesteld als een man, omdat de Gemeente erfgenaam is van God en mede-erfgenaam met Christus. Zolang wij hier op aarde zijn, zijn we nog niet meer dan dienstknechten. Maar God zal ons in de toekomst stellen tot zonen. Daartoe heeft Hij ons het onderpand van de Geest gegeven.

Kortom: de traditionele uitleg van de gelijkenis van de verloren zoon is tot op bepaalde hoogte waar en er is weinig tegen in te brengen. De vraag is alleen of dit de belangrijkste waarheid is die in deze gelijkenis tot uitdrukking wordt gebracht. Bovendien is het merkwaardig om de zoon "verloren" te noemen. Hij was uit vrije wil weggelopen. Hij was dus niet spoorloos of kwijtgeraakt door omstandigheden. Dan is er ook nog die andere zoon die eveneens een belangrijke rol in de gelijkenis speelt. De laatste woorden van de gelijkenis gaan over de oudste zoon die nooit weggevoerd was en die niet blij was met de terugkeer van zijn broer. Integendeel: hij werd kwaad en wilde niet meedoen met het feest.

Het valt op dat er bij deze gelijkenis heel veel details worden vermeld. Die details staan er niet voor niks. Als wij geloven dat de Bijbel het Woord van God is, zouden we die details serieus moeten nemen en naast andere Schriftplaatsen leggen.

Helaas is der term "zoonstelling" vaak vervangen door "aanneming tot kinderen". Maar in het Grieks staat echt "zoonstelling". (Romeinen 8 : 15)

De zin van het verhaal is niet alleen maar dat er iemand weg was en weer terugkwam. Dat hadden we in de voorgaande twee gelijkenissen van het verloren schaap en de verloren penning al. Er zit nog veel meer achter de gelijkenis van de verloren zoon. Daarom zullen we het verhaal vers voor vers bestuderen.

Twee zonen

Lukas 15 : 11

11 En Hij zeide: Een zeker mens had twee zonen.

Een vader met twee zonen komen we vaker tegen in de Bijbel. Die zonen krijgen altijd een conflict over de erfenis, de pikorde. Al in het begin van de Bijbelse geschiedenis hebben we van doen met Adam wiens ene zoon Kain de andere zoon Abel naar het leven staat. Uiteindelijk vermoordt de ene broer de ander. Daarna krijgen we de kwesties in verband met de aartsvaders, waarbij het ook steeds gaat om twee zonen: Ismaël en Izak, Jakob en Ezau, Jakob met zonen bij twee vrouwen. De vraag is steeds wie het eerstgeboorterecht zou krijgen. De volgende generatie was die van Jozef, die ook weer twee zonen had. Het verhaal doet zich nog een keer voor. Daarna komen we dit principe nog een keer tegen bij David en Batseba, bij hun zonen Salomo en Nathan. Het is een klassiek thema en niet alleen in de Bijbel. De essentie van het verhaal van de verloren zoon is niet dat de ene zoon terugkomt, maar dat er een spanningsveld bestaat tussen de twee zonen. De "verloren" zoon komt terug, maar zijn broer is er niet blij mee. Wij weten hoe het verhaal van de verloren zoon afgelopen is. De Heer heeft meer gelijkenissen verteld met dezelfde strekking. Bijvoorbeeld in Matthéüs 21.

Matthéüs 21 : 28-32

28 [...] Een mens had twee zonen, en gaande tot den eersten, zeide: Zoon! ga heen, werk heden in mijn wijngaard.

- 29 Doch hij antwoordde en zeide: Ik wil niet; en daarna berouw hebbende, ging hij heen.
- 30 En gaande tot den tweeden, zeide desgelijks, en deze antwoordde en zeide: Ik *ga*, heer! en hij ging niet.
- 31 Wie van deze twee heeft den wil des vaders gedaan? Zij zeiden tot Hem: De eerste. Jezus zeide tot hen: Voorwaar, Ik zeg u, dat de tollenaars en de hoeren u voorgaan in het Koninkrijk Gods.
- 32 Want Johannes is tot u gekomen in den weg der gerechtigheid, en gij hebt hem niet geloofd; maar de tollenaars en de hoeren hebben hem geloofd; doch gij, *zulks* ziende, hebt daarna geen berouw gehad, om hem te geloven.

In de bovenstaande gelijkenis gaat het over iemand die twee zonen had en tot de één zei: "Ga en werk in mijn wijngaard", waarop de zoon "ja" zei, maar het niet deed. Vervolgens zei de vader tot zijn andere zoon: "Ga heen en werk in mijn wijngaard", waarop deze zoon "nee" antwoordde, maar het wel deed. Deze twee zonen stellen precies hetzelfde voor als de zonen uit de gelijkenis van de verloren zoon.

De twee huizen van Israël

De twee zonen samen zijn een voorstelling van geheel Israël, dat verdeeld is in "de twee huizen Israëls". Het ene huis heet "Israël", "Efraïm" of "de tien stammen van Israël" en komt overeen met het noordelijke rijk. Het andere huis heet "Juda" of "de twee stammen" en is het zuidelijke rijk. Toen de vader (God) tegen de twee zonen zei: "Ga heen en werk in Mijn wijngaard", was er één zoon die dat niet deed, namelijk Efraïm, de tien stammen van Israël.

Er is geen Schriftplaats te vinden waar staat dat er ooit een koning was onder de tien stammen van Israël die deed wat goed was in de ogen van de Heer. De koningen van de tien

stammen hebben nooit de Heer gediend en er ook nooit enige moeite voor gedaan. Als straf hiervoor werden de tien stammen uiteindelijk weggevoerd in de Assyrische ballingschap. Daar zijn ze nooit uit teruggekeerd. Het is nu meer dan 2500 jaar geleden dat de tien stammen verdwenen, maar daarmee is het verhaal nog lang niet af.

Aan de andere kant is er het huis van Juda, het Joodse volk. Daarvan lezen we een enkele keer over een koning die deed wat goed was in de ogen van de Heer, die wandelde in de voetstappen van zijn vader David. Maar ook dat waren maar uitzonderingen. Meestal hielden de koning en het volk zich niet aan de wet en daardoor kwam ook het Joodse volk in ballingschap terecht. Het Joodse volk leefde niet uit de beloften Gods en bliefde het Koninkrijk niet, zoals de zoon uit Matthéüs 21 : 30 niet in de wijngaard van zijn vader ging werken. In deze periode zei de Heer via Jeremia dat Hij een Nieuw Verbond zou sluiten, maar juist vanaf dat moment begon het volk de wet wél hanteren. Dat is de situatie tot in onze dagen. Eeuwen later, toen het Joodse volk allang weer teruggekeerd was uit de ballingschap, brak het Nieuwe Verbond aan en verscheen de beloofde Messias, Die alle Joden geacht werden te verwachten. De wijngaard uit Matthéüs 21 : 28 is een beeld van de belofte van het Koninkrijk. Een wijngaard belooft namelijk wijn en dus eeuwig leven, het leven van het Nieuwe Verbond. In Matthéüs 21 : 33-46 staat nog een gelijkenis over een wijngaard, de gelijkenis van de boze wijngaardeniers, rentmeesters van de wijngaard. Zij brachten de vrucht van de wijngaard niet op en daarom zou de wijngaard ("het Koninkrijk"), gegeven worden aan andere landlieden, een ander volk, dat wél zijn vruchten zou voortbrengen.

Als we de verhalen van de twee zonen die in de wijngaard moesten werken, van de boze wijngaardeniers en van de verloren zoon naast elkaar lezen, wordt duidelijk waar het over gaat. Geheel Israël wordt voorgesteld als twee zonen. De één zegt "ja" tegen God, maar verzaakt zijn plicht. Dat is het Joodse volk, Juda. Tot op heden doet het zijn plicht niet. Enkele Joden wel, maar het Joodse volk als zodanig niet. Aan de andere kant was er die zoon, dat volk, dat "nee" zei tegen God. Dat waren de tien stammen van Israël. Die tien stammen werken inmiddels echter wél in de wijngaard.

Aan wie van de twee broers, aan welk volk zou dan die wijngaard, dat Koninkrijk, gegeven worden? Aan de broer die in eerste instantie "nee" zei, maar later toch gehoorzaamde. Anders gezegd: de verloren zoon kwam terug en kreeg een betere positie dan die zoon die nooit weg was.

De Farizeeën waren kwaad omdat de hoeren en tollenaars, waar de Heer mee omging, tot bekering kwamen. De hoeren en tollenaars hechtten namelijk wél geloof aan het Woord Gods en geloofden dus in Hem. Dit is een uitbeelding van hoe het hele Joodse volk kwaad is, omdat heidenen, specifiek gezegd: de tien stammen, tot geloof komen in wat beschouwd had moeten worden als hun Joodse Messias. De Messias is Joods, maar Zijn eigen volk verwerpt Hem en dus komt Hij niet terecht bij Juda, maar bij de tien stammen, die Jozef of zijn zoon Efraïm als belangrijkste stam hebben. **zie zijlijn 6**

De twee zonen staan dus voor de beide huizen van Israël. De zoon die niet wilde ging alsnog in de wijngaard aan het werk en degene die toezegde te gaan werken, deed het niet. Dat is tot in onze dagen zo. Het orthodoxe Jodendom beweert nog steeds het volk van God te zijn en Hem te dienen. Maar dat doen ze niet. De wet is niet de wijngaard. De wijngaard heeft niets met de wet te maken, maar met de beloften Gods met betrekking tot een Nieuw Verbond, een Nieuwe Schepping, de Messias.

Het eerstgeboorterecht

Lukas 15 : 12

12 En de jongste van hen zeide tot den vader: Vader, geef mij het deel des goeds, dat *mij* toekomt. En hij deelde hun het goed.

Het is een Bijbels principe dat de jongste altijd degene is die het eerstgeboorterecht krijgt. Als een vader twee zonen heeft, krijgt de jongste het eerstgeboorterecht. In het geval van

Dat is de reden waarom de wettige vader van de Here Jezus Jozef heette. Het is ook de reden waarom de eigenaar van de hof en het graf Jozef heette. En daarom heette ook de man die zich als mentor over Saulus ontfermde Jozef. Wij kennen deze laatste man beter als Barnabas, maar hij wordt in de Bijbel geïntroduceerd als Jozef, bijgenaamd Barnabas.

Israël betreft dat dus Jozef en niet Juda. Hoe het erfrecht hier in de gelijkenis precies in elkaar zit, weten we niet, maar de vader gaf beide zonen het deel dat hen toekwam en de jongste ging ermee weg.

Lukas 15 : 13

13 En niet vele dagen daarna, de jongste zoon, alles bijeenvergaderd hebbende, is weggereisd in een ver *gelegen* land, en heeft aldaar zijn goed doorgebracht, levende overdadiglijk.

De jongste zoon raakte in het buitenland alles kwijt. Net zoals Jozef/Efraïm/de tien stammen van Israël. Aan hen was het eerstgeboorterecht gegeven. Het ging van Abraham (de jongste van de twee overlevende broers) naar Izak (de jongste van Ismaël en Izak), naar Jakob (de jongste van Ezau en Jakob). Bij Jakob ging het eerstgeboorterecht niet naar Ruben of Juda, maar naar Jozef, de eerste zoon uit Jakobs tweede huwelijk. En over het hoofd van Jozef heen ging het eerstgeboorterecht rechtstreeks naar Efraïm, die de jongste was van de twee zonen van Jozef. Zo zien we hetzelfde principe vier keer achter elkaar terug en daar is het grootste deel van Genesis mee gevuld.

Efraïm staat aan het hoofd van de tien stammen en is evenals de zoon uit de gelijkenis weggereisd naar een ver land. In het geval van de tien stammen was dat Assyrië, en in het bijzonder het gebied van Medië. Sindsdien heeft men nooit meer iets van hen gehoord. Dat kan ook moeilijk, want ze zijn zelfs hun naam kwijtgeraakt. Het profetisch woord zegt dat de tien stammen in de toekomst weer gevonden zullen worden. Dus moeten ze ook nu al ergens op aarde leven, onder een andere naam. Dat is ook zo, want de tien stammen blijken de Kelto-Anglo-Saksische volkeren te zijn. De blanken, de blonden, de Europeanen, bijgenaamd "the Caucasians". Daarmee wordt gesteld dat de blanken van achter de Kaukasus komen. In sommige gezinnen weet men het uit familieoverlevering zelfs nog dat men van de Krim aan de Zwarte Zee komt. Nog verder terug naar het zuiden, over de Kaukasus, kom je in Medië.

Daarheen zijn de tien stammen destijds in ballingschap gegaan en verdwenen. Daar komen de Kelten en de Saksen vandaan, zonder dat men ze verder kan herleiden. **zie zijlijn 7**

De verloren zoon komt tot zichzelf

Lukas 15 : 14-17

- 14 En als hij het alles verteerd had, werd er een grote hongersnood in datzelfde land, en hij begon gebrek te lijden.
- 15 En hij ging heen, en voegde zich bij een van de burgers deszelven lands; en die zond hem op zijn land om de zwijnen te weiden.
- 16 En hij begeerde zijn buik te vullen met den draf, dien de zwijnen aten; en niemand gaf hem dien.
- 17 En tot zichzelf gekomen zijnde, zeide hij: Hoe vele huurlingen mijns vaders hebben overvloed van brood, en ik verga van honger!

Zwijnen zijn naar Joodse en trouwens ook naar islamitische normen onrein. Het zwijn was onder de Kelten juist een heilig symbool. Het was het symbool van Keltische wijsheid. **zie zijlijn 8**
Via het zwijn komen wij dus ook bij de Kelten ofwel de tien stammen terecht. Zij waren de eerste bewoners van West-Europa en kwamen van over de Kaukasus. Zij werden opgevolgd door latere golven van migranten, waaronder de Saksen. Ze hebben allemaal dezelfde oorsprong, maar kwamen alleen op een later tijdstip in Europa aan.

De Keltische cultuur en religie geven geen bevrediging, net zoals de buik van de verloren zoon niet gevuld werd met het zwijnenvoer. De jongste zoon komt uiteindelijk tot zichzelf als hij zich realiseert wie hij eigenlijk is. Wat betreft de uitdrukking "tot zichzelf komen", doen we er goed aan te kijken naar Jeremia 31. Dat is het hoofdstuk dat hoofdzakelijk spreekt over het Nieuwe Verbond wat eerder aan de orde kwam. Het eerste deel van het hoofdstuk gaat grotendeels niet over Juda, maar over Efraïm, over de tien stammen. Dat is

De naam "Saksen" betekent "het volk van Izak", de zonen van Izak, de Zak-sons, Izak-sons. Dat is in overeenstemming met wat in Genesis 21 : 12 staat: "In Izak zal uw zaad genoemd worden". Let op de formulering. Dat wil zeggen dat de nakomelingen van Abraham over het algemeen bekend zullen zijn onder de naam van Izak.

De laatste decennia is het zwijn een populair dier geworden, naast de dolfijn bijvoorbeeld. Diens populariteit ligt in het mystieke karakter van het beest. Dat geldt ook voor de vleermuis. Die heeft met de dolfijn gemeen dat ze allebei een sonarsysteem hebben. Dat wil zeggen dat ze niet zien, maar horen. Zij wandelen door geloof en niet door aanschouwen. Dat bepaalt hun wereldbeeld, daardoor vinden zij hun weg. Zij zijn een beeld van gelovigen. Wij kennen trouwens Psalm 84 : 4: "Zelfs vindt de mus een huis, en de zwaluw een nest voor zich, waar zij haar jongen legt, bij Uw altaren, HEERE der heirscharen, mijn Koning, en mijn God."

Het is inmiddels officieel gebleken dat de vertaling met "zwaluw" onjuist is. Het had "vleermuis" moeten zijn. Het idee is dat de mus maar ook de vleermuis een nest vindt bij de tempel, bij "Uw altaren". Het is een beeld van de gelovigen en met name van de Gemeente. Horen in plaats van zien.

merkwaardig, want Jeremia trad op onder de twee stammen van Israël. De tien stammen waren allang in Assyrische ballingschap weggevoerd. Niettemin spreekt Jeremia over Efraïm, over het huis van Efraïm, namelijk de "bergen van Samaria", in Jeremia 31 : 6 ook "Efraïms gebergte" genoemd.

Jeremia 31 : 5, 9, 10

- 5 Gij zult weder wijngaarden planten op de bergen van Samaria; de planters zullen planten, en de vrucht genieten.
- 9 [...] want Ik ben Israël tot een Vader, en Efraïm is Mijn eerstgeborene.
- 10 Hoort des HEEREN woord, gij heidenen! en verkondigt in de eilanden, die verre zijn, en zegt: Hij, Die Israël verstrooid heeft, zal hem weder vergaderen, en hem bewaren als een herder zijn kudde.

Nogmaals, het gaat hier dus niet over Juda, maar over Efraïm. De "eilanden" in vers 10 kunnen ook "kustlanden" genoemd worden. Ze bevonden zich aan het water. Dat klopt ook, want de landen waar de tien stammen, ofwel Anglo-Saksische volken, teruggevonden worden, zijn de (verre) kustlanden van West-Europa. In de latere verzen wordt beschreven dat Efraïm, net als de verloren zoon, tot zichzelf komt:

Jeremia 31 : 18-20

- 18 Ik heb wel gehoord, dat zich Efraïm beklagt, *zeggende*: Gij hebt mij getuchtigd, en ik ben getuchtigd geworden als een ongewend kalf. Bekeer mij, zo zal ik bekeerd zijn, want Gij zijt de HEERE, mijn God!
- 19 Zekerlijk, nadat ik bekeerd ben, heb ik berouw gehad, en nadat ik mijzelf ben bekend gemaakt, heb ik op de heup geklopt, ik ben beschaamd, ja, ook schaamrood geworden, omdat ik de smaadheid mijner jeugd gedragen heb.
- 20 Is *niet* Efraïm Mij een dierbare zoon, is hij *Mij niet* een troetelkind? Want sinds Ik tegen hem gesproken heb, denk Ik nog ernstelijk aan hem; daarom

rommelt Mijn ingewand over hem; Ik zal Mij zijner zekerlijk ontfermen, spreekt de HEERE.

Efraïm kwam tot zichzelf, hij "werd aan zichzelf bekend gemaakt". (vers 19) Hij realiseerde zich wie hij eigenlijk was. Dit zouden de woorden van de verloren zoon kunnen zijn. In vers 20 is dan de vader aan het woord. De vader van de verloren zoon als het ware, die zijn zoon een "dierbare zoon" en "troetelkind" noemt.

Een klein uitstapje: megalithische bouwwerken

Nu we het hebben over Efraïm, de tien stammen die in de verre kustlanden van West-Europa terechtgekomen zijn, is het interessant om de volgende tekst te bekijken:

Jeremia 31 : 21

21 Richt u merktekenen op, stel u spitse pilaren, zet uw hart op de baan, op den weg, dien gij gewandeld hebt; keer weder, o jonkvrouw Israëls, keer weder tot deze uw steden!

Efraïm krijgt hier de opdracht om overal langs de route die ze afleggen merktekens op te richten. Het is heel goed mogelijk dat dit de megalithische bouwwerken, menhirs en hunebedden, zijn die op veel plaatsen in West-Europa, maar ook in het Midden-Oosten terug te vinden zijn. Al deze bouwwerken zijn door hetzelfde volk gebouwd en ze liggen precies op de plekken die de tien stammen gepasseerd zijn. De bekendste van deze bouwwerken zijn in Frankrijk en Brittannië te vinden.

Veel wetenschappers beweren dat de megalithische bouwwerken van vóór de Kelten zijn. Maar door welk volk ze dan wél gemaakt zouden zijn, weten ze niet omdat ze niet weten wie

er vóór de Kelten in West-Europa geweest zijn. Men kan die bouwwerken dus niet plaatsen. Waarschijnlijk worden die stenen echter veel te oud getaxeerd. Dat berust op een misverstand dat veroorzaakt wordt door voorwerpen die men bij die stenen vindt. Men vindt er bijvoorbeeld ijzer bij, waaruit men concludeert dat deze bouwwerken uit de ijzertijd moeten stammen. Alsof men niet in latere tijden nog steeds ijzer gebruikt heeft. De bouwwerken zijn dus niet zo oud als men denkt. Het zijn de sporen van Efraïm. Overal waar ze kwamen, hebben ze stenen opgericht als merkteken van hun baan. Daarmee zijn hun omzwervingen gemarkeerd. Aan de hand van deze tekenen kunnen wij hun zwerftocht volgen en weten wij waar ze allemaal geweest zijn. Het is te volgen hoe het met Efraïm is gegaan. Hoe ze die bouwwerken gemaakt hebben, weten wij niet, maar ze hebben het gedaan, als herinnering; als monument van wat er met hen gebeurd is.

Ook in de Bijbel is regelmatig sprake van opgerichte stenen. Een bekend voorbeeld is de steen in de geschiedenis van Jakob. Toen Jakob aan zijn omzwervingen begon, richtte hij in Bethel een steen op en zalfde die. (Genesis 28 : 18) Sindsdien is het zo gebleven dat stenen opgericht worden; Efraïm heeft die gewoonte voortgezet. **zie zijlijn 9**

Degenen die verre zijn

Lukas 15 : 18-20

- 18 Ik zal opstaan en tot mijn vader gaan, en ik zal tot hem zeggen: Vader, ik heb gezondigd tegen den Hemel, en voor u;
- 19 En ik ben niet meer waardig uw zoon genaamd te worden; maak mij als een van uw huurlingen.
- 20 En opstaande, ging hij naar zijn vader. En als hij nog ver *van hem* was, zag hem zijn vader, en werd met innerlijke ontferming bewogen; en toe lopende, viel hem om zijn hals, en kuste hem.

Het Hebreeuwse woord voor steen is "eben". "Eben" is de samentrekking van de woorden "vader" ("ab") en zoon ("ben"). "Eben" brengt dus tot uitdrukking dat Vader en Zoon één zijn. Christus (de Zoon) leidt tot God (de Vader). (Johannes 14 : 6) Zo leidt de opgerichte steen naar de hemel. De steen is daarmee altijd een uitbeelding van Christus Zelf. De opgerichte en gezalfde steen is een beeld van de opgewekte Christus, Die de Gezalfde is.

Wat de vader uit vers 18 met de hemel te maken heeft, is inmiddels bekend. De zonde van de zoon bestaat uit het feit dat hij was weggegaan. Hij miste daardoor zijn oorspronkelijke doel en dat heet "zonde".

In vers 20 lezen we dat de vader zijn zoon zag toen die nog ver was. De zoon kwam "van ver". "Degenen die verre zijn" is in de profetieën in het algemeen een uitdrukking ter aanduiding van heidenen, maar meer specifiek van de tien stammen van Israël. (Jesaja 57 : 19) Die waren namelijk ooit dichtbij, maar zij zijn verre terecht gekomen. Vandaar dat Petrus zegt:

Handelingen 2 : 39

39 Want u komt de belofte toe, en uw kinderen, en allen, die daar verre zijn, zo velen als er de Heere, onze God, toe roepen zal.

De tien stammen waren vervreemd geraakt van het burgerschap Israëls. (Kolossensen 1 : 21; en Efeze 2 : 12) Ze waren heidenen wiens voorvaderen vroeger deel hadden gehad aan het burgerschap van Israël.

Vervolgens zag de vader zijn zoon. Het was niet andersom. De vader doet ons denken aan de Here Jezus. Ook de Here Jezus werd met innerlijke ontferming bewogen. (zie Matthéüs 9 : 36) De zoon komt terug naar de vader en wil zijn dienstknecht worden. De Vader zegt echter: "Ik maak je alsnog tot zoon". Dit is precies wat er met de tien stammen is gebeurd. **zie zijlijn 10** Aan hen, de verloren schapen van het huis Israëls, (Matthéüs 10 : 6) werd het evangelie door de discipelen gepredikt.

En waar het Joodse volk, bij monde van het Sanhedrin, de zaligheid verwierp, namen de tien stammen vanuit de Britse eilanden op koninklijk niveau het evangelie aan. Daarmee werden zij alsnog tot zoon gemaakt. Daarna ging het evangelie verder naar Rome, want de gemeente in Rome was niet door Paulus gesticht, maar door het Britse koningshuis. **zie zijlijn 11**

Zijlijn**10**

In de dagen van Handelingen wist men nog heel goed wie de tien stammen waren en waar ze woonden. Zo richt Jakobus bijvoorbeeld zijn brief aan "de twaalf stammen in de verstrooiing". (Jakobus 1 : 1)

Zijlijn**11**

Voor meer informatie over dit onderwerp zie de brochure "Claudia & Pudens" en het boek "In het spoor van de discipelen", ook uitgegeven door Vlichthus Bijbelinformatie.

Buitenbijbelse bronnen bevestigen dat in 583 v. Chr., vier jaar na de verwoesting van Jeruzalem, de profeet Jeremia met twee dochters van koning Zedekia en zijn schrijver Baruch naar Egypte gingen.

Jeremia 43 : 6, 7

- 6 De mannen, en de vrouwen, en de kinderkes, en des konings dochteren, en alle ziel, die Nebuzaradan, de overste der trawanten, bij Gedalia, den zoon van Ahikam, den zoon van Safan, gelaten had, ook den profeet Jeremia, en Baruch, den zoon van Nerija;
- 7 En zij togen in Egypteland, want zij waren der stem des HEEREN niet gehoorzaam; en zij kwamen tot Tachpanhes.

Tot zover staat het verhaal ook in de Bijbel. De groep reisde verder via Spanje, waar één van de prinsessen achterbleef, naar Brittannië. Het gezelschap voerde een grote, massieve steen met zich mee. Die steen zou heel goed de eerder besproken steen van Jakob kunnen zijn. (Genesis 28 : 18) Deze steen is geworden tot kroningssteen (Coronation Stone) eerst van de Ieren, daarna van de Schotten en tenslotte van Engeland. Hij bevond zich tot 1996 in Engeland in een speciaal vervaardigde troon (Coronation Chair) in Westminster Abbey, maar is inmiddels weer aan de Schotten teruggegeven. Hij wordt ook wel "De Steen van Scone" (The Stone of Scone) of "Steen van het Lot" (Stone of Destiny) genoemd. **zie zijlijn 12**

Helaas is men tegenwoordig bijna helemaal vergeten dat het evangelie eerst aan de tien stammen gepredikt werd. Bovendien maakt het ons in wezen niet uit van wie wij afstammen, waar wij vandaan komen en wie onze voorouders zijn, omdat een ieder die in de Here Jezus Christus gelooft, automatisch deel uitmaakt van de Gemeente, ongeacht afstamming. Toch heeft afstamming van doen met de juridische basis van het eerstgeboorterecht van de Gemeente. Daarom moest de Gemeente voortkomen uit de tien stammen van Israël, zodat aan de Gemeente het eerstgeboorterecht gegeven zou kunnen worden. Dat

Of de steen van Jakob en de "Coronation Stone" letterlijk dezelfde steen zijn, weten we niet zeker; hoewel de kans vrij groot is. Overdrachtelijk gezien is het wel degelijk één en dezelfde steen.

is de vervulling van Gods belofte. Na de opname van de Gemeente zal het evangelie eerst gepredikt worden aan de Joden in Jeruzalem. Dit met als doel dat dan de Joden als eerste volk officieel tot aanvaarding van de Messias zullen komen, opdat zij dan op aarde hun meest vooraanstaande positie zullen kunnen innemen.

Het kleed, de ring, de schoenen en het kalf

Lukas 15 : 21, 22

- 21 En de zoon zeide tot hem: Vader, ik heb gezondigd tegen den Hemel, en voor u, en ben niet meer waardig uw zoon genaamd te worden.
- 22 Maar de vader zeide tot zijn dienstknechten: Brengt *hier* voor het beste kleed, en doet het hem aan, en geeft hem een ring aan zijn hand, en schoenen aan de voeten;

De zoon zei de woorden die hij zich voorgenomen had te zeggen. Hij zei er alleen niet achteraan: "Maak mij als één van uw huurlingen". Zover kwam hij niet, omdat de vader meteen het beste kleed voor zijn zoon liet brengen en een ring en schoenen.

Een kleed spreekt in de Bijbel van heerlijkheid. Het beste kleed is de heerlijkheid van een verheerlijkt lichaam, van een nieuwe schepping, van de heerlijkheid van Christus. (2 Korinthe 5 : 2)

De ring is een uitdrukking van eerstgeboorterecht en daarmee van koninklijke en priesterlijke waardigheid. Dat zien we onder andere terug bij Jozef en Mordechai.

Genesis 41 : 42

- 42 En Faraó nam zijn ring van zijn hand af, en deed hem aan Jozefs hand, en liet hem fijne linnen klederen aantrekken, en legde hem een gouden keten aan zijn hals.

Esther 8 : 2, 8, 10

- 2 En de koning toog zijn ring af, dien hij van Haman genomen had, en gaf hem aan Mordechai; en Esther stelde Mordechai over het huis van Haman.
- 8 Schrijft dan gijlieden voor de Joden, zoals het goed is in uw ogen, in des konings naam, en verzegelt het met des konings ring; want het schrift, dat in des konings naam geschreven, en met des konings ring verzegeld is, is niet te wederroepen.
- 10 En men schreef in den naam van den koning Ahasveros, en men verzegelde het met des konings ring; en men zond de brieven door de hand der lopers te paard, rijdende op snelle kemelen, op muil dieren, van merriën geteeld.

Jozef en Mordechai zijn echter een type van Christus. Bij de verloren zoon gaat het niet over Christus, maar over de Gemeente, die deel heeft aan Christus. Een ring, met name een zegelring, staat voor autoriteit. Een zegelring behelst immers de handtekening, een monogram, van iemand, zijn naam dus. (zie ook Daniël 6 : 18) De vader draagt met de ring dus zijn gezag over aan de verloren zoon, die daarmee alsnog als eerstgeborene wordt erkend.

Verder kreeg de zoon schoenen aan zijn voeten, dat wil zeggen een positie en een wandel, net zoals wij nu al een wandel in de hemel hebben.

Lukas 15 : 23

- 23 En brengt het gemeste kalf, en slacht het; en laat ons eten en vrolijk zijn.

Het kalf heeft van doen met de maaltijd en dus met de gemeenschap, de eenheid die er is onder het Nieuwe Verbond. Alle maaltijden in de Bijbel spreken over leven en gemeenschap. Het gevolg is dus blijdschap en vreugde.

De jongste zoon wordt levend

Lukas 15 : 24

24 Want deze mijn zoon was dood, en is weder levend geworden; en hij was verloren, en is gevonden! En zij begonnen vrolijk te zijn.

Ooit sprak Jakob dezelfde woorden in verband met zijn zoon Jozef. (Genesis 45 : 28) Jozef was officieel dood verklaard. Maar hij was niet dood en hij werd verre weer teruggevonden. Daarnaast zou dit gezegd kunnen zijn door de vrouwen bij Elia en Eliza. (1 Koningen 17 en 2 Koningen 4) In beide gevallen hadden de vrouwen een zoon die dood was en weer levend werd. Beide wonderen gebeurden in de opperzaal. Het had ook gezegd kunnen worden door de moeder van Eutychus in Troas. (Handelingen 20) Eutychus viel uit het raam van de opperzaal en werd ook weer levend. En dan zijn daar ook nog de jongeling van Naïm en zijn moeder. In het Grieks staat er "de jongeling van Naïm", maar zou het Hebreeuws geweest zijn, dan zou het "de jongeling van Nun" geweest zijn. Dan komen we weer uit bij Jozua, de zoon van Nun, (Exodus 33 : 11) die de erfgenaam, het hoofd van de stam van Efraïm was. De jongeling van Naïm is daar dus een beeld van.

Een zoon wordt weer levend. Dat is elke keer zo in de Bijbel en het betekent elke keer weer hetzelfde. Een zoon of een volk was weg oftewel gestorven, maar blijkt er wel degelijk te zijn. Het slaat op de herleving van de tien stammen, althans voor God, door het ontstaan van de Gemeente daaruit.

De oudste zoon wordt jaloers

Lukas 15 : 25-28

25 En zijn oudste zoon was in het veld; en als hij kwam, en het huis genaakte, hoorde hij het gezang en het gerei,

- 26 En tot zich geroepen hebbende een van de knechten, vroegde, wat dat mocht zijn.
- 27 En deze zeide tot hem: Uw broeder is gekomen, en uw vader heeft het gemeste kalf geslacht, omdat hij hem gezond weder ontvangen heeft.
- 28 Maar hij werd toornig, en wilde niet ingaan. Zo ging dan zijn vader uit, en bad hem.

De oudere broer is Juda, het Joodse volk. Hij was zeer verongelikt en jaloers op zijn jongere broer. In verband daarmee zouden we in elk geval Jesaja 11 moeten lezen. Er is vijandschap van Juda tegen Efraïm, van de Joden tegen de Christenen in de praktijk. In heel het boek Handelingen en in de brieven vinden we dat terug. De Joden zijn vijanden aangaande het evangelie. In Jesaja 11 is sprake van de uiteindelijke terugverzameling in de wederkomst van Christus, zowel van de twee als de tien stammen.

Jesaja 11 : 12, 13

- 12 En Hij zal een banier oprichten onder de heidenen, en Hij zal de verdrevenen van Israël verzamelen, en de verstrooiden uit Juda vergaderen, van de vier einden des aardrijks.
- 13 En de nijd van Efraïm zal wegwijken, en de tegenpartijders van Juda zullen uitgeroeid worden; Efraïm zal Juda niet benijden, en Juda zal Efraïm niet benauwen.

Pas in de toekomst komen Juda en Efraïm tot elkaar. Maar daar gaat de gelijkenis van Lukas 15 niet over. In onze dagen is er die nijd. Van beide kanten overigens, want vreemd genoeg zijn veel Christenen geneigd zich te identificeren met de Joden. Zij beschouwen zich als volk van God en richten zich op het Jodendom. Men spreekt in onze tijd zelfs over de "Joodse wortels van het Christendom". Daar hoorde je vroeger nooit over, omdat men wist dat het

niet zo zit. Christenen kijken tegen de Joden aan als het uitverkoren volk, wat het niet is. Wij zijn het uitverkoren volk en de Joden weten dat en kijken vijandig tegen ons aan.

Daar is het verhaal nog niet mee af, want uiteindelijk is het zo dat het conflict veel verder terug gaat. De reden waarom er altijd vijandschap geweest is tussen de Arabische volkeren en de Europese volkeren, is omdat de Europese volkeren inclusief de Joden afstammen van Izak en de Arabische volkeren van Ismaël. Tussen die twee was het ook mis. Izak werd achterna gezeten door Ismaël. Dat wordt later nog aangehaald in Galaten 4 en wel degelijk op de Gemeente toegepast. De vijandige, gespannen verhouding tussen die volkeren vindt zijn oorzaak al in Genesis. De spanning tussen Christendom en Jodendom is die tussen Efraïm en Juda. En nog verder terug herhaalt zich dat. Dat wordt hier geïllustreerd. De oudere broer was toornig.

Lukas 15 : 29-32

- 29 Doch hij, antwoordende, zeide tot den vader: Zie, ik dien u *nu* zo vele jaren, en heb nooit uw gebod overtreden, en gij hebt mij nooit een bokje gegeven, opdat ik met mijn vrienden mocht vrolijk zijn.
- 30 Maar als deze uw zoon gekomen is, die uw goed met hoeren doorgebracht heeft, zo hebt gij hem het gemeste kalf geslacht.
- 31 En hij zeide tot hem: Kind, gij zijt altijd bij mij, en al het mijne is uwe.
- 32 Men behoorde dan vrolijk en blijde te zijn; want deze uw broeder was dood, en is weder levend geworden; en hij was verloren, en is gevonden.

Het antwoord van de oudere broer weerspiegelt de wet. Dat hij zo beperkt leeft, doet hij zichzelf aan. Hij is immers vrij om te nemen wat van zijn vader is, maar doet het niet. Zo is het in onze dagen met het Joodse volk. Zij kiezen er zelf voor om niet vrij te zijn. Wanneer de Joden nu tot geloof zouden komen, hebben ze met ons deel aan datzelfde feest en aan dezelfde blijdschap uit Filippenzen: "Verblijdt u in den Heere te allen tijd". (Filippenzen 4 : 4)

Maar dat doen en willen ze niet. In plaats daarvan houden ze zich aan gebod op gebod, regel op regel. Als wij als christenen in de vrijheid staan, nemen ze het ons kwalijk. Dat wordt hier geïllustreerd. Het laatste woord daarover lezen we in Handelingen 13. Aangehaald uit het Oude Testament wordt er tot de Joden gezegd:

Handelingen 13:41

41 Ziet, gij verachters, en verwondert u, en verdwijnt; want Ik werk een werk in uw dagen, een werk, hetwelk gij niet zult geloven, zo het u iemand verhaalt.

Voor de Joden is het natuurlijk heel zuur dat wat voor hen bestemd was, terecht gekomen is bij de mensen die zij als heidenen beschouwen, namelijk de tien stammen. Die wensen niet te leven onder de wet, maar hebben het goede deel gekozen. De kwestie over wie het goede deel gekozen heeft, werd ook al uiteengezet aan de hand van de twee vrouwen Maria en Martha. (Lukas 10 : 38-42) Martha is een beeld van de twee stammen en Maria een beeld van de tien stammen van Israël. Zij hadden onderling een gespannen verhouding, wat zich uitte in een meningsverschil over wie het goede deel gekozen had. De ene was hard aan het werk en de ander zat aan de voeten van de Heer en luisterde. Maria luisterde en zalfde de voeten van de Heer. Wij zouden misschien zeggen dat beide dingen nodig zijn: hard werken en luisteren. Maar de Heer zei echter dat slechts één ding nodig is. Hij citeerde daarbij Psalm 27:

Psalm 27:4

4 Eén ding heb ik van den HEERE begeerd, dat zal ik zoeken: dat ik al de dagen mijns levens mocht wonen in het huis des HEEREN, om de liefelijkheid des HEEREN te aanschouwen, en te onderzoeken in Zijn tempel.

Maria had dus het goede deel gekozen en dit zou ook de doelstelling zijn voor elke gelovige: rusten in het volbrachte werk van Christus, aan Zijn voeten zitten en naar Zijn Woord

luisteren. Wij zijn uit het Woord voortgekomen of door het Woord voortgebracht. Dat betekent dat we ook inderdaad te allen tijde bereid dienen te zijn om naar dat Woord te luisteren. Dat is een eenvoudige waarheid, namelijk dat we zouden blijven bij datgene wat ons oorspronkelijk gegeven is.

Amen